

“El catalanisme ha estat infectat per les teories multiculturalistes”

Agustí Colomines (Barcelona, 1957), historiador, és director de la Fundació Catalanista i Demòcrata Trias Fargas (CatDem). El dia 13 de març exposava les conclusions dels treballs per a les bases teòriques de la ‘casa gran del catalanisme’, que el 20 de novembre del 2007 havia presentat Artur Mas.

“Els partits catalans van creure que ja érem un país normal. Però si encara es fa el discurs de la reconstrucció nacional vol dir que no ets normal i no pots actuar com si ho fossis”

Després d'aquests dos primers anys de treball de la Fundació CatDem sobre la regeneració del catalanisme, quines fites s'ha assolit?

—La primera i bàsica és que gent de procedències ideològiques i distintes hagin treballat dos anys conjuntament. Hi ha persones com en Branchadell o Ferran Sáez que no van exactament per la mateixa via. O la Senyora Mònica Sabata o el senyor Andreu Bea, que no provenen del mateix lloc. Són gent que, sense buscar el cop d'efecte, han pogut treballar.

En segon lloc, s'han pogut posar sobre la taula alguns ítems que el catalanisme no ha abordat d'una manera

clara els darrers anys, en bona part perquè tampoc no ha tingut temps. Per exemple, les qüestions ambientals. El catalanisme sempre ha estat territorial, s'ha plantejat on distribuir territorialment el país, però no ho ha fet des de la perspectiva de la sostenibilitat. O, per exemple, l'actuació envers la nova immigració, que no pot ser diferent d'allò que es va fer amb la vella immigració, ni es pot pensar que la integració d'aquesta nova immigració ha de venir a partir de l'acceptació de la diversitat del país. És a dir, molts immigrants estan disposats, per entendre'ns, a acostar-se a la llengua a través de la nostra acceptació del seu fet religiós... Són tota aquesta mena de debats, de plantejaments, els que ens hem fet.

—Sobre la immigració, fa poc ens hem trobat amb la tensió de Salt, fa unes setmanes hi va haver el debat de Vic... Hi feu cap aportació concreta?

—Sí, per exemple, per què hem donat per bo que els nous immigrants creïn associacions d'immigrants? Que ho havíem acceptat, abans, amb els vells immigrants? Si justament dèiem que les cases regionals no eren el millor sistema d'integració! No, no, aquesta no és la solució. I de cop i volta ara promocionem això. Aquí hi ha un paper clau de les associacions de veïns, per exemple. L'associació de veïns no ha de ser part del conflicte, sinó part de la solució. Amb això, ens hi vam trobar a Banyoles, quan vam organitzar “Una mirada exòtica del catalanisme”, una experiència en què els immigrants de diversos llocs ens explicaven el seu procés d'integració al projecte catalanista. Una de les discussions va ser que la presidenta de l'associació de veïns s'havia convertit en l'antimesquita. Nosaltres li vam dir que no podia tenir-hi art i part, sinó que havia de ser el marc que el qual es pogués fer la discussió. Perquè tant veí és el senyor que vol la mesquita com el que no la vol. Per tant, cal canviar la mentalitat. Des del meu punt de vista, el catalanisme ha estat infectat per les teories multiculturalistes, que en el fons són racistes.

—En quin sentit ho dieu? Que hi hagi associacions d'immigrants és multiculturalista?

—Jo crec que sí. Sí, perquè perpetua l'immigrant. És a dir, per què molesta la FECAC i no una associació de magribins? Si això passa és que tenim un problema de racisme contra els espa-

nyols o contra els andalusos, no? Doncs no, ens molesta perquè sabem que és una creació de contrapoder. Si tu crees aquests petits monstres, tindràs el mateix problema que amb la FECAC.

—Però els catalans quan van a l'exterior sempre munten un casa. Quina diferència hi ha amb les FECAC o les associacions d'immigrants de torns?

—Bé, sempre he pensat que això és un gran error. La sort nostra és que la major part d'aquestes entitats són més de caràcter folklòric que no pas de contrapoder polític. I, a més a més, el nostre és un model més de dissoldre'ns. Probablement aquest és el nostre problema. No som com els irlandesos, els polonesos, etc., dels EUA, que estan molt definits i localitzats.

I a casa, també havíem fet aquest sistema, el de la dissolució. Per exemple, parlem “dels altres catalans”, als quals vam demanar que s'impliquessin en el projecte de país, mitjançant les xarxes socials, com ara les associacions de veïns, els ateneus... A la nova immigració no li demanem això mateix. Hem de recuperar la iniciativa i demanar-los que vinguin amb nosaltres. No creem una associació de comerciants xinesos; donem-los un espai a les pimes. Si no fem que els treballadors xinesos entrin als sindicats, al final es crearan un sindicat de treballadors xinesos... És una concepció ètnica que nosaltres no hem tingut mai a la vida.

Ara, aquesta integració no es farà gratuïtament. S'ha de fer a través d'un bescanvi. I quin és? Doncs en algun cas serà segurament que assumim de manera molt més clara la llibertat religiosa, cosa que de moment no fem. I no vull dir acceptar la discriminació de certes simbologies religioses, eh? Això és un altra cosa. Es tracta d'assimilar que el món és diferent.

—I quin paper hi té la llengua, en aquest procés?

—Des del punt de vista de la llengua, per exemple, nosaltres no compartim en absolut que el català se'ns mori. Precisament partim d'una situació més bona que mai. Però tenim un problema, que allò que es fa i es produeix en català no té una sortida cap a l'exterior, perquè és evident que no tenim una comunitat catalana a l'exterior prou gran. Això què vol dir? Doncs que hem de potenciar el multilingüisme d'una

forma clara, com fan molts països escandinaus, amb llengües minoritàries que, per exemple, actuen en anglès cap a l'exterior. Això potencia, al seu torn, la creativitat interior.

—Els treballs fets fins ara es mouen en un terreny teòric. Anuncieu una segona etapa de reflexió més pràctica. Fins a quin punt hi ha la voluntat de participar en la cursa electoral?

—Nosaltres hem de mantenir el nostre ritme. El nostre terreny no és el de la recerca del poder, sinó el de guanyar la batalla de les idees. De fet, aquesta és la diferència bàsica entre el *pal de paller* i la *casa gran*. Nosaltres hem fet aquesta presentació aquest mes, perquè era obvi que no hi hauria eleccions. Ara, sí que havia de ser abans d'encetar la batalla electoral, perquè molts dels punts que hem discutit seran objecte de debat durant la campanya electoral. A nosaltres ens van fer l'encàrrec de rearmar ideològicament el catalanisme i ho hem fet. I s'hi ha prestat gent molt diversa.

—La fundació CatDem prové de l'antiga Trias Fargas, la fundació de Convergència. Amb tot, intenteu donar-hi un caràcter transversal. És factible?

—Bé, jo ho vaig dir quan vaig arribar aquí. Jo era partidari de tancar l'antiga Trias Fargas i obrir-ne una de nova. No ho van fer per qüestions jurídiques i tot plegat, i perquè deien que tampoc no ho resolíem. Sigui com sigui, crec que és factible. Tothom sap de quin caient és l'Adenauer, o la Newman, o la Rockefeller. Per què no pot ser una fundació que, encara que provinguí d'un sector que la paga, inclogui sensibilitats molt diverses. Sí, a més a més, el partit que la paga, des dels seus inicis, sempre s'ha definit com a això, com un contenidor d'ideologies molt diverses... Quan algú ve aquí, jo no li demano què és, sinó què pot aportar. Això, en el fons, va fer gran aquest país, si més no, fins el 1939. A ningú no se li demanava on militava. El senyor Pompeu Fabra militava a Acció Catalana, i el senyor Prat de la Riba, de la Lliga Regionalista, li va encarregar el diccionari de la llengua. Al senyor Campalans, de la Unió Socialista, Prat de la Riba li va encarregar de fer l'Escola del Treball... Si no recuperes

“No creem una associació de comerciants xinesos: donem-los un espai a les pimes”

aquest esperit, difícilment pots arribar a la creació de cap estat sobirà.

—Però, en canvi, som als antípodes d'aquesta concepció.

—Jo el vaig viure a la fase final del franquisme.

Els partits catalans, ja fa anys, van creure que ja érem un país normal, mentre encara es feia el discurs de la reconstrucció nacional. Si ets en fase de reconstrucció nacional vol dir que no ets normal. I si no ho ets, no pots actuar políticament com si ho fossis. Has de buscar uns altres mecanismes que permetin d'acomplir aquest projecte de reconstrucció nacional. Es va pensar que això només es podia fer des de la política, i es va crear una societat civil absolutament dependent, en la major part dels casos, de l'erari públic. Ara bé, a la política també li ha anat bé, de tenir aquesta societat civil dependent, perquè de vegades li ha servit per a fer coses que no podia fer des del poder, però al mateix temps els tenia subordinats a les voluntats de cadascun dels poders. És a dir, hem creat un perversió.

I crec que, en un moment determinat, es va tocar fons, i algú va veure que potser calia cercar-hi una sortida. I som aquí, si més no jo m'ho vaig creure així, quan em van proposar això de la *casa gran*.

Enric Rimbau